

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandra Leșan împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ favorabil și repararea prejudiciului moral

împotriva deciziei din 17 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-913/24
PIGD 2-22145679-01-3ra-22112024)*

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – jud. V. Chisilița
Curtea de Apel Chișinău – jud. G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan

03 octombrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 05 octombrie 2022 Alexandra Leșan a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale solicitând:

- anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ialoveni nr.40/2022/21833 din 08.07.2022 privind respingerea cererii în stabilirea pensiei cu statut de funcționar public;
- anularea răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale din 19.09.2022 nr. 12/2959;
- obligarea calculării pensiei cu statut de funcționar public din 01.06.2022;
- încasarea prejudiciului moral în mărimea unui salariu mediu pe economie, echivalentul a 9900 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.
- încasarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, la 06 iunie 2022 a depus o cerere către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ialoveni prin care a solicitat calcularea pensiei pentru funcționarul public. Iar la data de 08.07.2022 a fost adoptată decizia nr.40/2022/21833 de refuz, pe motiv că activitatea în calitate de inspector operator al cancelariei CPS Ialoveni și inspector superior nu corespunde Clasificatorului unic al funcțiilor publice aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.151 din 23.02.2001, iar perioada de muncă ca muncitor al biroului logistică al CPS Ialoveni și operator al cancelariei CPS Ialoveni nici nu urma a fi inclusă în stagiul de funcționar public.

3. Reclamanta a susținut că, autoritatea publică pârâtă a ignorat perioada de muncă în funcția de executor judecătoresc, indicând greșit în decizie perioadele.

4. În acest sens, reclamanta a informat că începând cu 12.09.1983 a început activitatea de muncă la Judecătoria Ialoveni, ca traducător cu transferul ulterior în funcția de grefier.

5. Din 08 mai 1986 până la 20.11.2001 a deținut funcția de executor judecătoresc, funcție publică. Iar din 20.11.2001 și până la 29.03.2002 a activat în calitate de șef al cancelariei CPS Ialoveni.

6. În perioada 29.03.2002 - 30.08.2002 a activat ca muncitor al biroului logistică al CPS Ialoveni și din 30.08.2002 până în 11.03.2013 operator al cancelariei CPS Ialoveni, când a fost disponibilizată în legătură cu reducerea statelor de personal.

7. În anii 2013-2018 a activat ca specialist principal la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, iar la 01.01.2019 ca specialist principal DGASP Ialoveni (funcție publică) și în aprilie 2020 a devenit asistent social unde activează până la moment.

8. Prin urmare, reclamanta a notat că, în total stagiul general de cotizare este de 39 ani, dintre care 18 ani 3 luni și 6 zile ca funcționar public și anume: Executor judecătoresc perioada 08.05.1986-20.11.2021 = 15 ani 6 luni 13 zile; Șef cancelarie CPS Ialoveni în perioada 21.11.2001 - 29.03.2002 = 3 luni 8 zile; Specialist principal Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor în perioada 16.07.2013-01.01.2017 = 3 ani 5 luni 15 zile.

9. Studiind decizia privind refuzul de stabilire a pensiei cu statut de funcționar public reclamanta a constatat că în stagiul pentru funcționarul public nu au fost incluși toți anii de muncă în acest serviciu, și anume: activitatea din anul 1986 până la 2001 ca executor judecătoresc, ceea ce este o eroare a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ialoveni or, la data de 20.08.1998 a fost și atestată ca funcționar public cu atribuirea gradului de calificare.

10. În această ordine de idei, reclamanta a afirmat că beneficiază de dreptul la pensie pentru funcționari publici.

11. Cu privire la pretenția de a-i fi reparat prejudiciul moral, reclamanta a explicat că acest prejudiciu s-a cauzat prin refuzul pârâtei de a stabili pensia de funcționar public, aducându-i suferințe psihice.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

12. Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani din 05 iunie 2023 s-a admis acțiunea:

S-a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale nr. 40/2022/21833 din 03 iunie 2022 privind respingerea cererii în stabilirea pensiei și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 7138 din 12 septembrie 2022 de soluționare a cererii prealabile.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual, prin care să dispună stabilirea și achitarea pensiei ca funcționar public, începând cu data de 01 iunie 2022.

În partea pretenției de reparare a prejudiciului moral în mărime de 9900 lei, acțiunea s-a declarat inadmisibilă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

13. La data de 13 iunie 2023 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani din 05 iunie

2023, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. Iar după recepționarea hotărârii motivate pe 03 noiembrie 2023, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel motivat la 01 decembrie 2023.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

14. Prin decizia din 17 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea primei instanței.

15. În motivarea soluției, instanța de apel a reținut că, potrivit informației expuse în decizia nr.40/2022/21833 din 03 iunie 2023 emisă de CTAS Ialoveni, Alexandra Leșan a realizat un stagiul total de 36,7 ani. Totodată, în conținutul acestei decizii nu se reflectă care este stagiul special, în calitate de funcționar public, pe care în opinia autorității l-a realizat Alexandra Leșan, fiind specificat doar faptul că din calculul dat a fost exclusă perioada de activitate în funcție de inspector operator al cancelariei CPS Ialoveni IPJ Chișinău și inspector superior operator al cancelariei CPS Ialoveni.

16. Reieșind din actele dosarului administrativ și înscrisurile anexate de participanții la proces, instanța de apel a constatat că, Alexandra Leșan, a activat în calitate de executor judecătoresc la Judecătoria Ialoveni, în perioada 12 mai 1986 - 20 noiembrie 2001, fiind numită în funcție prin ordinul nr. 25 din 12 mai 1986. Totodată, Leșan Alexandra a activat în calitate de șef cancelarie CPS Ialoveni în perioada 21.11.2001-29.03.2002 și în calitate de specialist principal ANSA în perioada 16.07.2013-01.01.2017, fapt care rezultă din înscrierile din carnetul de muncă, și confirmările eliberate de autoritățile publice vizate (f.d. 6-15, 19-26 dosar administrativ).

17. Așadar, în baza acestor înscrisuri instanța de apel a concluzionat că, Alexandra Leșan a activat în calitate de funcționar public o perioadă care depășește 15 ani.

18. În acest context, instanța de apel a apreciat ca fiind eronată concluzia părții apelante Casei Naționale de Asigurări Sociale, precum că potrivit legislației în vigoare, funcția de executor judecătoresc este prevăzută ca funcție publică doar în Clasificatorul unic al funcțiilor publice aprobat prin HG nr. 312/1998 și Clasificatorul unic al funcțiilor publice aprobat prin HG nr. 151/2001 și nu se regăsește în Nomenclatorul autorităților publice, care au activat până la punerea în aplicare a Legii serviciului public nr. 443/1995 și al funcțiilor publice din cadrul lor, aprobat prin HG nr. 412/2004, respectiv, în stagiul de cotizare în funcție publică poate fi inclusă doar perioada de activitate ca executor judecătoresc 20.05.1998 - 20.11.2001.

19. Or, conform art. 47 lit. b) din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat, stagiul de cotizare în serviciul public include perioadele de activitate în funcții publice care, până la data intrării în vigoare a Legii serviciului public, au activat pe teritoriul Republicii Moldova conform nomenclatorului autorităților publice și al funcțiilor publice din cadrul lor, aprobat de Guvern. Stagiul de cotizare în serviciul public include perioadele de activitate în funcții publice în autoritățile publice centrale și locale prevăzute în anexa nr. 1 la Legea serviciului public, nr. 443 din 4 mai 1995 și în anexa nr. 1 la Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, nr. 158 din 4 iulie 2008 precum și în funcții publice în autoritățile publice care au activat pe teritoriul Republicii Moldova până la data intrării în vigoare a Legii serviciului public nr. 443 din 4 mai 1995 (abrogată la 1 ianuarie 2009), conform modului stabilit de Guvern.

20. Subsecvent, potrivit art. 29 alin. (2) al Legii serviciului public nr. 443 din 04 mai 1995 (în vigoare până la 01 ianuarie 2009), în vechimea în muncă în serviciul public se includ, de asemenea, și perioadele de activitate în autoritățile administrației publice care au funcționat pe teritoriul Republicii Moldova până la punerea în aplicare a prezentei legi.

21. În asemenea circumstanțe, instanța de apel nu a reținut ca întemeiat argumentul autorității pârâte/apelante precum că funcția de executor judecătoresc nu se regăsește în Nomenclatorul autorităților publice care au activat până la punerea în aplicare a Legii serviciului public nr. 443/1995 și al funcțiilor publice din cadrul lor, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 412/2004.

22. În acest context instanța de apel a subliniat că, potrivit normelor legale citate supra, în vechimea serviciului public intră și perioadele de activitate în calitate de funcționar public în autoritățile publice care au funcționat pe teritoriul Republicii Moldova până la punerea în aplicare a legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

23. În consecință, instanța de apel a reiterat poziția instanței de fond precum că refuzul autorității publice pârâte privind stabilirea pensiei ca funcționar public în privința reclamantei este ilegal, fiind emis contrar prevederilor art. 29 alin. (2) Legea serviciului public nr. 443 din 04 mai 1995, art. 41, art. 69 lit. b) Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, art. 13 lit. b) din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a pensiilor funcționarilor publici.

24. În partea pretenției reclamantei Alexandrei Leșan de reparare a prejudiciului moral în mărime de 9900 lei, care prin hotărârea suspusă apelului s-a declarat inadmisibilă, instanța de apel nu s-a expus din considerentul că hotărârea instanței de fond nu a fost contestată la acest capitol.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

25. Decizia instanței de apel din 17 septembrie 2024 a fost contestată cu recurs de către Casa Națională de Asigurări Sociale la data de 18 noiembrie 2024.

ARGUMENTELE RECURSULUI

26. Recurentul consideră că soluția Curții de Apel Chișinău este neîntemeiată, deoarece nu au fost analizate multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează astfel de litigii, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță și instanța de apel ca fiind stabilite.

27. În acest sens, Casa Națională de Asigurări Sociale a reiterat argumentele expuse în cadrul examinării fondului cauzei și a solicitat casarea deciziei recurate cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie respinsă acțiunea.

POZIȚIA INTIMATULUI

28. La data de 29 noiembrie 2024, intimatul Alexandra Leșan, reprezentată de avocatul Veronica Pascal a depus referință, solicitând declararea inadmisibilității recursului, având în vedere faptul că din conținutul recursului se atestă dezacordul cu decizia instanței de apel prin transpunerea textelor de lege, invocând aceleași temeiuri care au fost examinate și în instanța de apel.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

29. Art. 244 alin. (1) din Codul administrativ:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

30. Art. 245 din Codul administrativ:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

31. Art. 245¹ alin. (1) din Codul administrativ:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.”

32. Art. 246 alin. (1) și (2) lit. h) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul

inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Recursul se declară inadmisibil în special când: recursul este vădit neîntemeiat.”

ASPECTE DE PROCEDURĂ

33. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale la data de 31 octombrie 2024, prin intermediul poștei electronice, fapt ce se confirmă prin extrasul anexat la dosar (f.d. 148).

34. Cererea de recurs motivat a fost depusă la data de 18 noiembrie 2024, prin intermediul poștei electronice. Prin urmare, recursul a fost formulat în conformitate cu prevederile art. 245 din Codul administrativ.

MOTIVAREA INSTANȚEI

35. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea sau inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil, bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

36. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

37. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

38. În acest caz, instanța de recurs atestă că, cererea de recurs depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale nu conține o motivare convingătoare și întemeiată. Criticile din recurs se limitează doar la expunerea fondului cauzei, care au fost analizate și apreciate de către instanța de apel.

39. Astfel, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

40. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că, admisibilitatea recursului trebuie analizată în contextul rolului și funcției legale atribuite instanței judecătorești supreme, care constau, în principal, în asigurarea aplicării și interpretării unitare a legii în soluționarea cauzelor de contencios administrativ. În acest sens, orice cerere de recurs trebuie să fie motivată în concordanță cu aceste principii fundamentale, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes.

41. În acest context, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (a se vedea hotărârile CtEDO *Golder c. Regatul Unit*, 1975, §38; *Stanev c. Bulgariei [MC]*, 2012, §230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (a se vedea hotărârea CtEDO *Luordo c. Italiei*, 2003, §85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (a se vedea hotărârea CtEDO *Levages Prestations Services c. Franței*, 1996, §45).

42. Curtea de la Strasbourg a mai reiterat că modul de aplicare a art. 6 din CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de specificul acestor proceduri, urmând a se ține cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea hotărârea CtEDO *Botten c. Norvegiei*, 1996, §39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea hotărârea CtEDO *Helmers c. Suediei*, 1991, §31, 36).

43. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă